

Luomuviljelyn peruskurssi

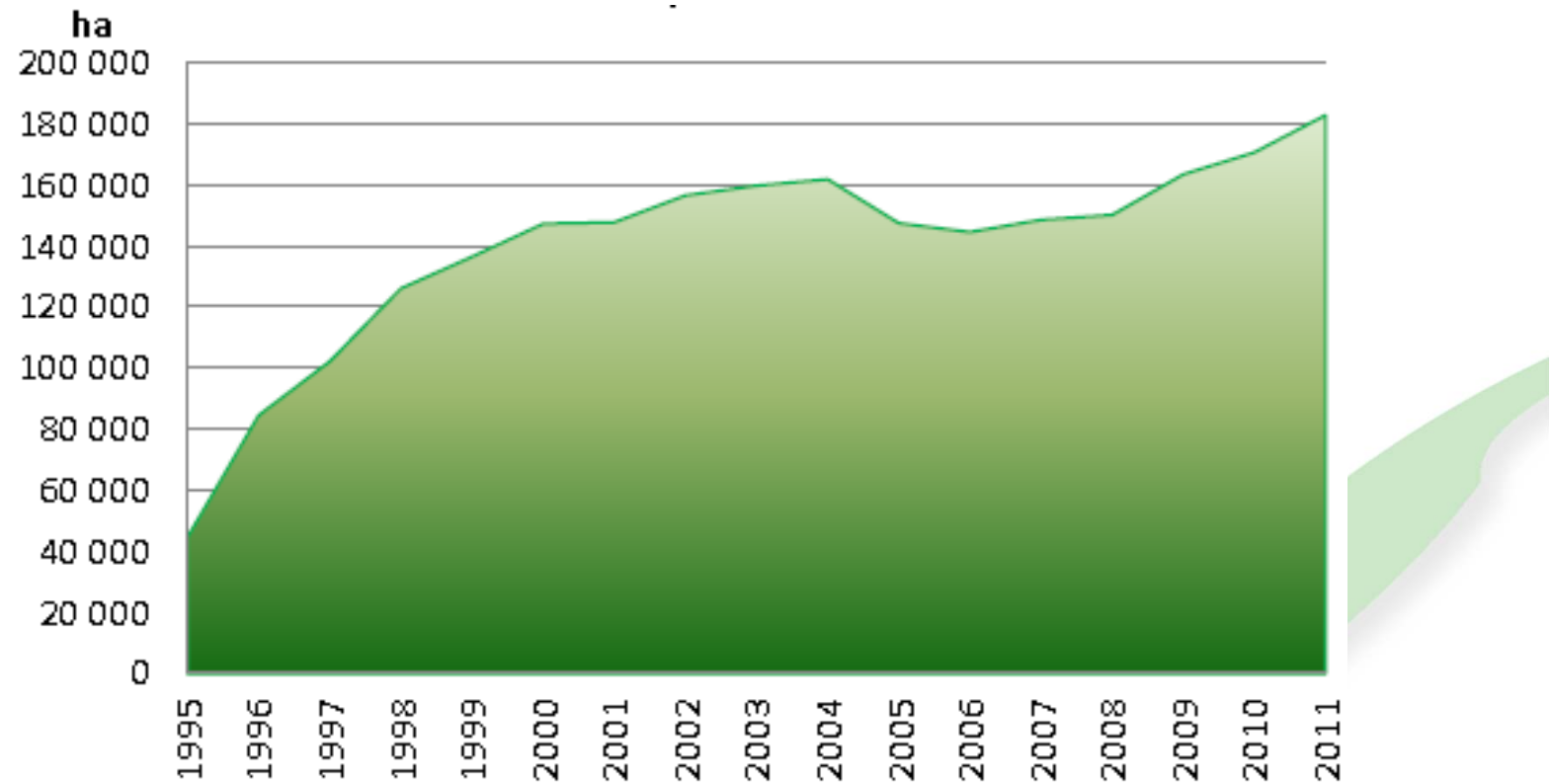
LUTUNE

Luomututkimuksen ja neuvonnan yhteishanke

- Luomutuotannon tilanne
- Muutokset tilan toiminnassa luomuun siirryttäessä
- Maan rakenteen ja viljelykierron merkitys
- Viljelykiertoon liittyvä ohjeistus

Luomualan kehitys 1995-2011, ha

Kasvikohtaisia luomutilastoja, ha

Yhteensä luomuhyväksytty pinta-ala 171 776 ha
(luomu+siirtymävaihe yhteensä 206 365 ha)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
RUIS	4423	3845	4710	4204	3464	3191
VEHNÄ	5230	6230	5517	7231	7425	6285
KAURA	23701	22049	16413	20152	22273	23977
OHRA	3947	4916	4639	4490	4894	6625
SEOSVILJA	6268	6574	6838	7562	8260	9343
HERNE	997	983	1071	975	911	945
RYPSI	1813	2813	4029	2741	2169	1999
NURMI	65666	65627	69929	76638	77713	87353
H-PAPU	422	762	1386	1928	1894	1804

Peruna ja tärkeimmät puutarhakasvit, ha

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PERUNA	282	287	291	360	430	451
PORKKANA	53	51	50	52	55	60
SIPULI	32	40	31	38	35	33
KAALIT	19	26	18	22	24	23
MANSIKKA	139	131	126	121	123	122
MUSTAHERUKKA	259	276	250	290	308	297
OMENA	54	48	51	64	64	66

Kotieläimet tilastoina (Suomi, 2012)

- Lypsylehmät 158 tilalla (6447 kpl)
- Sikoja 10 tilaa
- Kanoja 36 tilaa (136 109 kpl)
- Lampaat 126 tilaa (14 000 kpl)
- Mehiläisyhdyskunnat 52 tilalla

Luomuviljelyn ja kulutuksen tunnuslukuja 2010

Maa	Viljelyala	Luomuala %	Tuottajia	Myynnin arvo milj €	€ / asukas	Markkinao suus
Suomi	169 168	7,4	4 087	75	14	1,0
Itävalta	543 605	19,7	22 132	986	118	6,0
Saksa	990 702	5,8	21 942	5 900	72	3,4
Sveitsi	120 171	10,8	5 943	1 345	173	5,7

Lähde: FiBL, 2011, Urs Niggli00

Maatalouden kehitys 1950-2010 1/2

- **Satotaso** noussut 2-3 kertaiseksi
- **Kasvi- ja kotieläinjalostuksen rooli**
 - Esim. ohra: lyhyempi korsi, suppeampi juuristo
- **Tuotantopanosten merkitys** kasvanut
- **Yksikkökoot** kasvaneet
- **Erikoistuminen**
- **Viljelymenetelmät** osittain ristiriidassa luonnontalouden toimintaperiaatteiden kanssa
 - Maaperän köyhtyminen, eroosio jne.

Maatalouden kehitys 1950-2010 2/2

- **Maaperän** fysikaalisten ominaisuuksien heikkeneminen
 - Rakenne, ilmavuus, kantavuus
- Kasvaneet **sääriskit**
- **Ravinteiden** huuhtoutuminen
 - Ilmaan, vesiin, maaperään
- **Monimuotoisuuden** heikentyminen
- **Torjunta-aineiden** haittavaikutukset ekosysteemissä
 - Kuluttajien kiinnostus luomutuotantoon
- **Tuotantotavan vaikutus** elinympäristöön

Luonnonmukaisen tuotannon ”teesejä”

”Järkevän maanviljelijän on tutkittava, ovatko hänen viljelymenetelmänsä sopusoinnussa luonnonlakien kanssa, vai ovatko ne jossakin suhteessa vahingollisia luonnolle.

Hänen tulee pitää aina mielessään, että käytännön maanviljelyn tavoite eivät saa olla yksin suuremmat sadot vaan suurempienkin satojen on perustuttava ikuiseen kestävyyteen ja kiertoon”

Justus Von Liebig 1880-luvulla

Mitä luomu on?

Luonnonmukaisen maatalouden tavoitteet

- Uusiutumattomien luonnonvarojen säästö
- kokonaisvaltainen, ekologinen ajattelu
- maan viljavuuden hoito
- kiertävä tuotantotapa
- kasvinravitseminen epäsuorasti maan pieneliötoiminnan avulla
- ennaltaehkäisevä kasvinsuojelu
- lajinmukainen eläintenhoito
- geneettisen monimuotoisuuden säilyttäminen
- monipuolinen tuotanto ja maiseman hoito

Mitä muutoksia luomutuotantoon siirtyminen saattaa tuoda tuotantoon?

- **Tuotantosunnalla iso merkitys**
 - Viljelykierron noudattaminen (kasvitilat: maata parantavien kasvien ja myyntikasvien osuus kierrossa)
 - Mahdollisesti uusien kasvien viljely (apila, palkokasvit)
 - Koneinvestointeja (mekaaninen rikkakasvien torjunta)
 - Markkinakanavien uudelleen arviointi
- **Tiedon hankintaa**

Luomutuotannon näkymät

- Markkinat seuraavat jossain määrin tavanomaista tuotantoa
- Viimevuosina kaikilla tuotteilla hyvät markkinat
 - Kotieläinten siirtyminen luomutuotantoon kasvattaa rehuviljan kysyntää
- Suomessa kulutuskysyntä kasvanut muita maita hitaammin
- Kustannusten nousu tavanomaisella puolella

Asiat avoinna...

- Ohjelmakauden muutos tulossa, asiat pitkälti avoinna (komission vahvistukset/päätökset puuttuvat)
- Yleisiä käsityksiä tällä hetkellä:
 - Luomutuki irrotetaan ympäristötuesta
 - Luomutila on oikeutettu viherryttämistukeen (ei kuitenkaan korvausta ”kahdesta lähteestä”)
 - Jatkossa ei tarvittaisi 5 v. vuokrasopimuksia